

Nr 24.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en den 2 februari 1951 avslutad överenskommelse mellan Konungariket Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område, m. m.

Genom en den 16 mars 1951 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 139, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll samt med överlämnande av texten till en den 2 februari 1951 avslutad överenskommelse mellan Konungariket Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område samt, i svensk översättning, två i samband med överenskommelsens undertecknande utväxlade skrivelser *dels* äskat riksdagens godkännande av överenskommelsen *dels ock* föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-, mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen.

I fråga om ordalydelsen av överenskommelsen och de i samband därmed utväxlade skrivelserna hänvisas till propositionen.

Det vid propositionen fogade lagförslaget är av följande lydelse.

L a g

om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent- mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Konungen äger, under förutsättning av ömsesidighet, förordna om förlängning av den prioritetstid av högst tolv månader, som avses i 25 § 1) förordningen angående patent, eller den prioritetstid av högst sex månader, som avses i 20 § lagen om skydd för vissa mönster och modeller eller 16 § 5) lagen om skydd för varumärken, såframt prioritetstiden icke gått till ända den 1 januari 1945 eller börjat löpa efter nämnda dag och går till ända före den 1 juli 1951. Förlängning må ej ske för längre tid än till och med den 31 december 1951 och må ej stadgas till förmån för annan sökande än den som hos patent- eller registreringsmyndigheten här i riket framställt anspråk på förlängd prioritetstid på sätt och inom tid som i förordnandet bestämmes.

Vad i första stycket är stadgat skall icke äga tillämpning å ansökning om skydds rätt här i riket, som ingivits före den 1 januari 1947 eller som ingivits senare men överensstämmer med ansökning som nyss nämnts.

Då särskilda omständigheter föreligga, må Konungen utsträcka de båda i första stycket senast angivna sluttiderna med högst tolv månader.

2 §.

I fråga om patent eller skydd för mönster, som meddelats på grund av ansökning för vilken förlängd prioritetstid enligt 1 § tagits i anspråk, skall den skyddstid, som är stadgad i 10 § förordningen angående patent eller 11 § lagen om skydd för vissa mönster och modeller, anses börja med utgången av den ordinära prioritetstiden.

3 §.

Konungen äger uppställa sådana begränsningar och villkor för åtnjutande av förlängd prioritetstid enligt denna lag, som finnas påkallade, samt i övrigt meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1951.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för förslaget får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I samband med det andra världskriget ha på det industriella rättsskyddets område uppstått svårigheter av skilda slag att iakttaga stadgade frister. I syfte att öppna möjlighet till normala relationer på detta område mellan Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland har den 2 februari 1951 avslutats en överenskommelse mellan de båda länderna angående förlängning av prioritetsfrister för ansökningar om patent, mönster och varumärken m. m. I propositionen äskas riksdagens godkännande av överenskommelsen.

För genomförande här i landet av överenskommelsen kräves ny lagstiftning. Förslag härtill framlägges i propositionen.

Tidigare bestämmelser om utsträckning av frister på det industriella rättsskyddets område m. m.

Åtskilliga bestämmelser om utsträckning av frister på det industriella rättsskyddets område och om andra lättnader i normalt gällande regler på detta område ha meddelats i vårt land under och efter det andra världskriget.

Den i praktiken viktigaste av de i vårt land medgivna förmånerna har varit förlängning av prioritetstid. Den normala prioritetstiden är reglerad i den internationella Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten, till vilken såväl Sverige som de flesta andra kulturländer anslutit sig (den s. k. Parisunionen eller patentunionen). Konventionen har senast reviderats i Washington 1911, i Haag 1925 och i London 1934. Sverige har biträtt Haagtexten men ej Londontexten, till vilken många unionsländer — däribland Tyskland — anslutit sig. Haagtexten gäller därför mellan Sverige och övriga unionsländer, såframt det ej är fråga om länder som kvarstå på Washingtonstexten, i vilket fall sistnämnda text gäller. Prioritetstiden är enligt Pariskonventionen bestämd till 12 månader från tidpunkten för den första ansökningen i unionsland, såframt det gäller patentansökning. Är fråga om ansökning om varumärkes- eller mönsterregistrering är prioritetstiden enligt Haagtexten 6 månader och enligt Washingtonstexten 4 månader. Inlämnas ansökning i Sverige inom prioritetstiden, betraktas den svenska ansökningen i förhållande till andra ansökningar samt i fråga om nyhetshinder som om den gjorts samtidigt med den prioritetsgrundande ansökningen i främmande stat. Bestämmelser om prioritetsrätt finnas i 25 § 1) förordningen den 16 maj 1884 angående patent, 16 § 5) lagen den 5 juli 1884 om skydd för varumärken samt 20 § lagen den 10 juli 1899 om skydd för vissa mönster och modeller ävensom med stöd av dessa lagrum utfärdade kungörelser.

För att möjliggöra lättnader i de svårigheter, som efter det andra världskrigets utbrott uppkommit i fråga om förvärvande eller vidmakthållande av patentskydd, tillkom *lagen den 1 november 1940 (nr 924) med särskilda bestämmelser angående patent vid krig eller krigsfara m. m.* Lagen var begränsad till patenträttens område och för dess tillämpning förutsattes särskilt förordnande av Kungl. Maj:t, därvid för förordnande gentemot främmande stat fordrades, att ömsesidighet förelåg eller att likvärdiga förmåner bereddes svenska medborgare i samma stat. De bestämmelser i lagen, som vunno praktisk tillämpning, gällde förlängning av prioritetstid samt återupptagande av patentansökning och återupprättande av patent. Lagen gällde ursprungligen till och med den 30 juni 1941 men dess giltighetstid förlängdes, så att den utgick först den 30 juni 1947.

1940 års lag ersattes med *lagen den 20 juni 1947 (nr 261) om återställande i vissa fall av rätt till patent, mönster eller varumärke m. m.*, som alltjämt är gällande. 1947 års lag tillkom väsentligen för att Sverige skulle kunna biträda en i Neuchâtel den 8 februari 1947 träffad internationell överenskommelse rörande bibehållande och återställande av rättigheter på den industriella äganderättens område, vilka berörts av det andra världskriget.

1947 års lag innehåller i huvudsak följande regler om förlängning av prioritetstid (9 och 10 §§). Kungl. Maj:t äger, under förutsättning av ömsesidighet eller om eljest särskilda skäl föranleda därtill, förordna om förlängning av den i 25 § patentförordningen, 20 § mönsterskyddslagen eller 16 § varu-

märkeslagen avsedda prioritetstiden, såframt denna börjat löpa före den 1 januari 1947 och ej gått till ända före den 1 september 1939. Förlängning må ej ske för längre tid än till och med den 31 december 1947 — där särskilda omständigheter föreligga må dock Kungl. Maj:t utsträcka tiden med högst sex månader — och må ej stadgas till förmån för annan sökande än den som hos patent- och registreringsverket framställt anspråk på förlängd prioritetstid på sätt och inom tid som i förordnandet bestämmes. I fråga om patent eller mönsterskydd, som meddelats på grund av ansökning för vilken förlängd prioritetstid tagits i anspråk, skall den i 10 § patentförordningen resp. 11 § mönsterskyddslagen stadgade skyddstiden anses börja med utgången av den ordinära prioritetstiden.

Genom 1947 års lag och de kungörelser, som utfärdats med stöd av denna lag, torde i stort sett ha träffats bestämmelser, som kunna vara erforderliga på grund av det andra världskriget och dess efterverkningar, gentemot alla länder, som äro anslutna till Parisunionen och med vilka Sverige har förbindelser av någon betydelse på det industriella rättsskyddets område. Det nu sagda gäller emellertid icke beträffande länder, vilka på grund av läget vid tiden för Neuchâtelkonferensen icke bereddes tillfälle att ansluta sig till den då träffade överenskommelsen. Här är i första hand fråga om Tyskland, i någon mån även om Japan.

Nuvarande läge gentemot Tyskland på det industriella rättsskyddets område.

Tyskland, som sedan länge tillhört Parisunionen, var under förkrigstiden och än mer under det andra världskriget det främmande land, med vilket Sverige hade de livligaste förbindelserna på det industriella rättsskyddets område. De från Tyskland härrörande patent-, mönsterskydds- och varumärkesansökningarna voro regelmässigt avsevärt fler än från något annat främmande land. Häri inträdde emellertid ett tvärt avbrott vid tiden för det tyska sammanbrottet 1945.

I Tyskland upphörde vid tiden för sammanbrottet det tyska patentverket i Berlin på det hela taget att fungera. Sedan saknades under flera år i stort sett all möjlighet att i Tyskland ingiva patent- och varumärkesansökningar för att ernå officiellt skydd eller vidtaga åtgärder för att skydda äldre sådana rättigheter. Från och med 1948 har emellertid ett industriellt rättsskydd så småningom åter börjat byggas upp. Därvid har — liksom på andra områden — en splittring inträtt, så att olika regler blivit gällande i Förbundsrepubliken Tyskland (i det följande kallad Västtyskland) och i Tyska demokratiska republiken (Östtyskland).

I Västtyskland inrättades genom lag den 5 juli 1948 provisoriska anmälningsmyndigheter i Darmstadt och Berlin. Dessa kunde dock blott mottaga och diarieföra inkommande ansökningar men icke underkasta dem någon behandling i sak eller bevilja patent eller registrering. Ett nytt västtyskt patentverk, som kan bevilja patent och varumärkesregistrering, har emellertid den 1 oktober 1949 inrättats och fått sitt säte i München.

De nuvarande reglerna om industriellt rättsskydd, som främst bygga på bestämmelser i västtyska lagar av den 8 juli och den 12 augusti 1949, gälla i stort sett även för utlänningar, om de tillhöra land, som medger tyskar skydd på det industriella rättsskyddets område. Detta krav har ansetts uppfyllt gentemot Sverige.

Den hittills angivna västtyska lagstiftningen innehåller emellertid icke någon reglering av frågan om förlängning av prioritetstid eller om återställande av ansökningar och rättigheter, som gått förlorade före den 8 maj 1945. I bl. a. dessa avseenden ha vittgående förmåner stipulerats genom en lag den 20 oktober 1949, men denna lag, som utfärdats av den västtyska allierade höga kommissionen, har endast gjorts tillämplig gentemot länder, som befunnit sig i krig med Tyskland.

Tyskägda rättigheter och ansökningar på det industriella rättsskyddets område i Sverige ha under efterkrigstiden varit underkastade vissa inskränkningar. Därmed åsyftas främst lagen den 29 juni 1945 (nr 522) om kontroll å viss utländsk egendom m. m. samt med stöd av denna lag utfärdade författningar. Genom dessa blevo vid lagstiftningens tillkomst förefintliga tyskägda patent samt mönster- och varumärkesregistreringar ävensom ansökningar om sådant skydd underkastade skingringsförbud, och detsamma gällde ansökningar, som inkommo sedermera under 1945 och 1946. Enligt flyktkapitalbyråns kungörelse den 5 maj 1947 (nr 170) ha emellertid efter den 31 december 1946 gjorda patent-, mönsterskydds- och varumärkesansökningar ansetts fritagna från skingringsförbudet.

Beträffande de patent, patentansökningar och varumärken, som äro underkastade skingringsförbud, göres i en den 15 december 1950 dagtecknad promemoria angående flyktkapitalbyråns principer för behandling av tyska immateriella rättigheter det uttalandet, att dylika rättigheter torde utan inskränkning kunna disponeras av de tyska rättsägarna, sedan den speciella lagstiftningen om kontroll över tyskägd egendom upphört att gälla. Så länge skingringsförbudet består, kunna emellertid de tyska innehavarna icke utan flyktkapitalbyråns medgivande disponera över rättigheterna genom överlåtelse eller licensupplåtelse eller på därmed jämförligt sätt.

Det har nämnts i det föregående, att från Tyskland härrörande patent-, mönsterskydds- och varumärkesansökningar, som inkommit till patentverket efter utgången av 1946, icke äro underkastade skingringsförbud. Ej heller sådana ansökningar kunna emellertid för närvarande behandlas helt på det förut vanliga sättet. Efter Tysklands splittring i en västtysk och en östtysk del har nämligen patentverket hittills icke ansett sig kunna på därifrån kommande ansökningar tillämpa de förmåner, som äro grundade på Pariskonventionen.

Överenskommelsen med Västtyskland.

Sedan under senare hälften av 1949 västtysk lagstiftning på det industriella rättsskyddets område kommit till stånd samt ett västtyskt patentverk upprättats, framfördes snart från olika håll förslag om en särskild överenskommelse på området mellan Sverige och Västtyskland.

Förberedande och informella förhandlingar mellan en svensk och en väst-tysk delegation kommo till stånd under sommaren 1950. De resulterade i att ett av de båda delegationscheferna undertecknat protokoll antogs, i vilket förklarades, att delegationerna förordade en överenskommelse mellan Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland om förlängning av prioritetstid i enlighet med ett vid protokollet fogat förslag till sådan överenskommelse. Inom patent- och registreringsverket upprättades sedermera en promemoria upptagande bl. a. det vid förhandlingarna undertecknade protokollet och det vid detta fogade överenskommelseförslaget. Ifrågavarande promemoria, i det följande kallad den remitterade promemorian, remitterades för yttrande till vissa myndigheter och organisationer, vilka i huvudsak lämnade förslaget till överenskommelse utan erinran.

Sedan i anledning av vad under remissbehandlingen framkommit några smärre ändringar och tillägg genomförts i det sålunda upprättade förslaget, blev detsamma den 26 januari 1951 av Kungl. Maj:t godkänt. Därefter undertecknade befullmäktigade för de båda länderna den 2 februari 1951 i München en överenskommelse i ämnet, varvid jämväl skrivelser utväxlades mellan de befullmäktigade.

Överenskommelsens huvudregel framgår av första stycket av artikel 1. Enligt detta stadgande skall prioritetstid, som enligt de vanliga reglerna i Pariskonventionen icke gått till ända den 1 januari 1945 eller som börjat löpa efter denna dag och gått till ända före den 1 juli 1951, i vartdera landet till förmån för dem som tillhöra det andra landet förlängas till och med den 31 december 1951.

Detta innebär, att möjlighet till prioritetsförlängning öppnas, om den prioritetsgrundande ansökningen inlämnats den 1 januari 1944 eller senare, såframt det gäller patent eller nyttighetsmodeller, och om sådan ansökning inlämnats den 1 juli 1944 eller senare, såframt det gäller varumärken och mönster. Det må i detta sammanhang erinras, att skydd för nyttighetsmodeller väl förekommer i Tyskland men däremot ej i Sverige.

Att man valt att låta det vara avgörande, om den ordinära prioritetstiden utgått den 1 januari 1945 eller ej, sammanhänger, såsom uttalas i den remitterade promemorian, med att just vid nyåret 1945 svårigheterna att söka patent vid det då ännu existerande patentverket i Berlin blivit särskilt utpräglade.

Enligt första stycket av artikel 1 skall prioritetsförlängning i vart och ett av de fördragsslutande länderna medgivas till förmån för dem som tillhöra det andra landet. Vad därmed i detta fall avses framgår av artikel 6.

En särskild begränsning av dem som äro berättigade till överenskommelsens förmåner följer av andra stycket i artikel 1. Där stadgas, att förlängning av prioritetstid icke må medgivas medborgare i de fördragsslutande länderna, vilka förvärvat rätten till en ansökning efter den 1 april 1950 från någon, som tillhör annat land. Denna begränsning föreslogs från tysk sida.

Enligt artikel 2 avses med ansökningar enligt överenskommelsen ansökningar, gjorda i land, som är anslutet till Pariskonventionen, däribland inbegripna ansökningar hos de i kraft av den tyska lagen den 5 juli 1948 upprättade anmälningsmyndigheterna i Berlin och Darmstadt. Härav framgår först och främst, att den som tillhör ett av de båda länderna skall i det andra åtnjuta förmånen av förlängd prioritet, även om han ej lämnat in den prioritetsgrundande ansökningen i hemlandet utan i annat till Pariskonventionen hörande land. Detta torde dock ha gällt utan särskilt stadgande. Artikelns betydelse ligger därför främst däri, att det fastslås, att ansökningar vid de provisoriska västtyska anmälningsmyndigheterna äro prioritetsgrundande. Att så skall gälla beträffande vid det nya västtyska patentverket i München gjorda ansökningar är, såsom i den remitterade promemorian framhålles, en outtalad förutsättning för överenskommelsen.

I artikel 3 uttalas, att den i de fördragsslutande ländernas lagstiftning föreskrivna fristen för avgivande av prioritetsförklaring med avseende å de i överenskommelsen nämnda ansökningarna icke utgår före utgången av 1951.

Artikel 4 stadgar, att den som under den ordinära eller förlängda prioritetstiden, före ansökningen i det andra landet, i god tro utövat uppfinning, nyttighetsmodell eller mönster eller vidtagit erforderliga åtgärder därför, får fortsätta utövningen på villkor, varom den inhemska lagstiftningen stadgar. Bestämmelsen överensstämmer, bortsett från angivna tidsbestämningar, med första stycket av artikel 6 i Neuchâtelöverenskommelsen.

Artikel 5 i överenskommelsen innehåller en specialregel om hur prioritet skall kunna styrkas, när behörig prioritetshandling ej kan företes. Regeln är formellt ömsesidig men innebär i realiteten helt ett hänsynstagande till svårigheten för tyska patentsökande att styrka sin prioritet.

Artikel 7 innehåller föreskrift om att överenskommelsen för sin giltighet kräver ratificering.

Av det föregående har framgått, att det under övervägandena om en prioritetsöverenskommelse med Västtyskland hela tiden varit en förutsättning från svensk sida, att en sådan överenskommelse icke finge komma i strid med 1945 års kontrollag och 1946 års Washingtonuppörelse med de västallierade. Från tysk sida uttalades vid förhandlingarna i Stockholm, att man icke i och för sig ville rikta erinran mot det svenska förbehållet men att det blott kunde godtagas ur tysk synpunkt under förutsättning att det icke innebure, att möjligheten att vid ansökning i Sverige åberopa prioritet från ansökning vid det gamla tyska patentverket i Berlin i praktiken komme att helt försvinna. Komme förbehållet att tolkas på ett så vidsträckt sätt, skulle nämligen ur tysk synpunkt icke längre föreligga något intresse av en överenskommelse om prioritetsförlängning.

I anledning härav gjorde den svenska delegationen till protokollet ett uttalande om den enligt dess mening rimliga tolkningen av förbehållet, och

denna tolkning har, med viss mindre omformulering, upptagits i den skrivelse, som den svenske befullmäktigade överlämnade i samband med överenskommelsens undertecknande. Det heter i skrivelsen, att det svenska förbehållet är avsett att tillämpas blott på sådana fall, då en tysk ansökning blivit ingiven i Sverige före den 1 januari 1947. Det tillägges att i sådana fall icke kan medgivas förlängning av prioritetstiden vid förnyad ansökning i Sverige, oavsett när sådan ansökan inkommit eller inkommer.

I en skrivelse, som den tyske befullmäktigade överlämnat i samband med undertecknandet av överenskommelsen, har denne först erkänt mottagandet av den svenska skrivelsen. Han har i anledning av denna förklarat sig utgå från att sådana nya ansökningar av tyska medborgare, som efter den 31 december 1946 ingivits eller komma att ingivas i Sverige, icke falla under den svenska kontrollagen, de på grund av denna vidtagna åtgärderna samt Washingtonavtalet, även om för sådana ansökningar medgives prioritet från tidpunkt, som ligger före den 1 januari 1947. Uttalandet innebär alltså blott, att den omständigheten att dylik äldre prioritet begäres icke i och för sig skall göra det svenska förbehållet tillämpligt, och deklARATIONEN står därför i full överensstämmelse med vad som från svensk sida varit åsyftat. Enär den svenska skrivelsen ej givit den tyske befullmäktigade anledning till annat uttalande, har tydligen det svenska förbehållet och dess tolkning godtagits från tysk sida.

Departementschefen.

Vid remiss till lagrådet av ett inom justitiedepartementet upprättat lagförslag i ämnet anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg*, bl. a. följande.

Av den i ärendet föreliggande utredningen har jag fått den uppfattningen, att en ömsesidig förlängning av prioritetstid mellan Sverige och Västtyskland i enlighet med den föreliggande överenskommelsen övervägande är till nytta för det svenska näringslivet. Med hänsyn till att ett livligt utbyte av ansökningar om industriell skydds rätt nu åter kommit till stånd mellan de båda länderna gäller det här en fråga av ej ringa praktisk betydelse. Genom överenskommelsen får man också, såvitt gäller prioritetsförlängning, i viss mån ett motstycke till de förmåner som gentemot andra länder gällt på grund av Neuchâtelöverenskommelsen. Jag har ej heller någon erinran mot överenskommelsens detaljer och anser lämpligt att däri ej medtagits bestämmelser om andra förmåner än förlängning av prioritetstid. På grund av det från svensk sida uppställda förbehållet behöver ej heller föreligga någon betänklighet med hänsyn till den svenska kontrollagstiftningen angående tyskägd egendom. Jag vill alltså förorda, att överenskommelsen ratificeras från svensk sida.

Av den föregående redogörelsen har framgått, att patentverket, sedan det gamla Tyskland, som var medlem av Pariskonventionen, splittrats i För-

bundsrepubliken Tyskland och Tyska demokratiska republiken, ansett sig tills vidare icke böra medgiva konventionsförmånerna i fråga om ordinär prioritet eller i andra hänseenden gentemot något av dessa länder. Sedan den nu aktuella överenskommelsen undertecknats, bör man emellertid enligt min mening utan att dess ratificering behöver avvaktas från svensk sida godtaga Västtyskland såsom medlem av Parisunionen. Så har redan skett av åtskilliga andra unionsländer. Det kan i detta sammanhang framhållas, att Västtyskland förklarat sig anse Pariskonventionen tillämplig och redan för sin del medgiver svenskar konventionsförmånerna.

För genomförande här i landet av den överenskomna förlängningen av prioritetstid kräves ny lagstiftning. Bestämmelserna om sådan förlängning i 9 och 10 §§ av 1947 års lag kunna, redan på grund av de där meddelade tidsfristerna, icke användas. Man kunde tänka sig att genom ändring av 1947 års lag där införa sådana stadganden, som erfordras på grund av överenskommelsen. Men då den period, under vilken prioritetsförlängning gäller enligt Neuchâtelöverenskommelsen, till både sin början och sitt slut avviker från motsvarande period enligt den nya överenskommelsen, skulle bestämmelserna i så fall bli antingen komplicerade eller onödigt generellt hållna. Bäst synes därför vara att intaga erforderliga lagbestämmelser i en ny lag, vid vars upprättande man direkt kan taga sikte på den nya överenskommelsen. Emellertid torde det vara lämpligt att icke binda den nya lagen vid en tillämpning blott gentemot Västtyskland. Det är tänkbart, att vårt land under det närmaste året kan komma att träffa överenskommelse om förlängd prioritetstid med ett eller ett par andra länder. Lagen synes därför böra utformas på sådant sätt, att den kan bli tillämplig även i dylika fall. Det synes dock icke i nu föreliggande sammanhang vara anledning att taga hänsyn till framtida överenskommelser om förlängning av prioritetstid, som sträcker sig längre tillbaka än den nu aktuella, eller om andra förmåner än prioritetsförlängning.

Huvudregeln i den nya lagen synes, i anslutning till 9 § första stycket i 1947 års lag, böra gå ut på bemyndigande för Kungl. Maj:t att under förutsättning av ömsesidighet förordna om utsträckning till och med den 31 december 1951 av prioritetstid, som icke gått till ända den 1 januari 1945 eller börjat löpa efter nämnda tidpunkt och går till ända före den 1 juli 1951. Med hänsyn till lagens tillämpning på framtida överenskommelser under det närmaste året synes Kungl. Maj:t böra erhålla bemyndigande att utsträcka de nyssnämnda sluttiderna för förmånerna, d. v. s. den 1 juli 1951 och den 31 december 1951, med högst ett år; detta har viss motsvarighet i 9 § andra stycket i 1947 års lag.

Med hänsyn till artikel 6 i överenskommelsen bör i den kungörelse, som sedermera kommer att utfärdas om lagens tillämpning i förhållande till Västtyskland, prioritetsförlängningsförmånen endast göras tillämplig för tyska medborgare samt sådana juridiska personer, som äga bestånd enligt tysk rätt. Annan än tysk medborgare som är bosatt i Västtyskland bör alltså, mot vanligheten, icke få del av förmånen. Ej heller bör denna tillkomma någon som tillhör annat till Parisunionen hörande land men inlämnat sin

första ansökning i Tyskland, ehuru i dylikt fall vanlig prioritet tillkommer vederbörande enligt Pariskonventionen. Likaledes bör i kungörelsen, på grund av andra stycket i artikel 1 i överenskommelsen, förmånen frånkännas tysk medborgare eller tyskt företag, som efter den 1 april 1950 förvärvat rätten från någon som tillhör annat land. Dessa speciella inskränkningar kunna emellertid ej gärna infogas i själva lagen, och därför bör i denna Kungl. Maj:t bemyndigas att i förordnande uppställa begränsningar och villkor.

Med fysiska personer, som äga tyskt medborgarskap, och juridiska personer, som äga bestånd enligt tysk rätt, böra i detta sammanhang förstås endast sådana fysiska och juridiska personer, som åtnjuta dylikt medborgarskap eller äga bestånd enligt de i Västtyskland gällande bestämmelserna.

Enligt artikel 2 i överenskommelsen skola de tyskar, som erhålla förlängd prioritetstid, åtnjuta denna förmån oavsett i vilket till Parisunionen hörande land den prioritetsgrundande ansökningen ingivits. Vidare uttalas i artikeln, att förmånen även skall gälla, om ansökningen inlämnats vid någon av de provisoriska västtyska anmälningsmyndigheterna. Intet av detta behöver emellertid utsägas i lagen för att bli gällande.

I analogi med vad fallet är i 9 § av 1947 års lag bör i den nya lagen intas bestämmelse om att förordnande om förlängd prioritetstid ej må stadgas till förmån för annan sökande än den som hos patentverket framställt anspråk därå på sätt och inom tid som i förordnandet bestämmes. På denna punkt torde förordnandet gentemot Västtyskland lämpligen givas samma innehåll som i allmänhet i de med stöd av 1947 års lag utfärdade kungörelserna, d. v. s. anspråket skall framställas innan beslut fattats om utläggning av patentansökning eller om registrering av mönster eller varumärke. Denna regel bör kunna uppställas i kungörelsen utan hinder av stadgandet i artikel 3 av överenskommelsen om att fristen för avgivande av prioritetförklaring icke skall utgå före utgången av 1951. I anhängiga ärenden kan patentverket utan särskilt stadgande bevaka, att sökandena få erforderligt rådrum att framställa prioritetsanspråk. Har åter patent beviljats eller mönster eller varumärke registrerats utan att sådant anspråk framställts, vore det ur rättssäkerhetssynpunkt betänkligt att medge rättsinnehavaren att efteråt under 1951 framställa anspråket i samma ärende. Denne bör i så fall hänvisas till att inlämna ny ansökning, där den begärda prioriteten kan på sedvanligt sätt bekantgöras för allmänheten. Skulle det slutligen gälla ett patentärende, där ansökningen utlagts men patent ännu ej beviljats, då prioritet begäres, bör i varje fall ny utläggning med omnämnande av prioriteten ske, om denna skall kunna godtagas i samma ärende.

Stadgandet i artikel 4 av överenskommelsen om föranvändarrätt behöver ej föranleda lagbestämmelse. Att föranvändarrätt kan uppkomma vid utövning i god tro under prioritetstid framgår nämligen redan av patentförordningen samt mönsterskyddslagen.

Ej heller bestämmelsen i artikel 5 att prioritet i undantagsfall skall kunna styrkas på annat sätt än genom sedvanlig prioritetshandling medför behov

av någon lagbestämmelse. Den prövning det här är fråga om kan — liksom när det eljest gäller styrkande av prioritet — verkställas av patentverket utan stöd av särskild bestämmelse.

Av vikt är däremot, att det svenska förbehållet med hänsyn till flyktkapitallagstiftningen fixeras i en författningsbestämmelse. I och för sig kunde tänkas, att man nöjde sig med att utforma bestämmelsen i tillämpningskungörelsen och därvid byggde på stadgandet i lagen om att Kungl. Maj:t i förordnande må uppställa begränsningar och villkor. Med hänsyn till förbehållets vikt bör dock bestämmelsen hellre intagas i själva lagen. Regeln bör självfallet till sitt innehåll överensstämma med det i samband med överenskommelsens undertecknande från svensk sida gjorda uttalandet, men den bör i lagtexten ytterligare preciseras. Från förmånen av prioritetsförlängning enligt lagen bör först och främst uteslutas ansökningar, som ingivits i Sverige före den 1 januari 1947, om än detta fall icke torde ha större praktisk betydelse. — — —

Viktigare är att utesluta denna förmån i sådana fall, där den aktuella ansökningen visserligen ingivits i Sverige efter utgången av 1946 men i sak är en upprepning av en dessförinnan ingiven ansökning. I lagförslaget torde detta böra uttryckas så, att den nya ansökningen överensstämmer med en före den 1 januari 1947 gjord ansökning. Därmed avses sådana fall, där den nya ansökningen avser samma uppfinningsföremål som den äldre ansökningen och det varit samma sökande vid båda tillfällena eller den ene sökanden förvärvat sin rätt från den andre eller de båda sökandena eljest härleda sin rätt till uppfinningen från samma håll. Däremot avses icke sådana fall, då två ansökningar visserligen objektivt avse samma uppfinning men denna gjorts av olika uppfinnare, som varit oberoende av varandra, och det alltså gäller en s. k. dubbeluppfinning. För patentverket torde det komma att medföra vissa svårigheter att kontrollera, huruvida ansökning där förlängd prioritetstid begäres överensstämmer med en före 1947 ingiven ansökning. Möjligen kan det finnas lämpligt att i tillämpningskungörelsen gentemot Västtyskland föreskriva, att den sökande som begär prioritetsförlängning samtidigt skall försäkra, att sådan äldre överensstämmande ansökning ej föreligger.

I lagen bör vidare ingå en bestämmelse, som svarar mot 10 § första stycket i 1947 års lag, d. v. s. att den i patentförordningen och mönsterskyddslagen stadgade skyddstiden skall räknas från utgången av den ordinära prioritetstiden och icke från den faktiska ansökningsdagen i Sverige. Den reella förkortning av skyddstiden, som därigenom kommer till stånd, är enligt vad utredningen visar av betydelse för vårt näringsliv, och en sådan förkortning överensstämmer ej blott med den nyssnämnda lagen av 1947 utan även med 1940 års lag.

Lagrådet.

Lagrådet fann lagförslaget ej föranleda annan erinran än att rubriken såsom mindre tillfredsställande lämpligen borde erhålla ändrad lydelse, förslagsvis »Lag om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt förordningen angående patent, m. m.».

I anledning av lagrådets yttrande anförde *departementschefen*.

Lagförslaget har ej föranlett annan erinran från lagrådet än att lagrådet funnit rubriken såsom mindre tillfredsställande böra erhålla ändrad lydelse. Då lagens innehåll mera uttömmande framgår av rubriken enligt det remitterade förslaget än enligt den lydelse, som lagrådet förordat, finner jag emellertid ej anledning att jämka rubriken.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen måtte *dels* godkänna den i propositionen omnämnda överenskommelsen angående förlängning av prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område, *dels ock* antaga det vid samma proposition fogade förslaget till lag om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-, mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen.

Stockholm den 19 april 1951.

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Olofsson, Cassel, Ivar Nilzon, Lindgren och Fritiof Karlsson;

från andra kammaren: herrar Rylander, Johansson i Norrfors, Landgren, fröken Öberg, herr Östlund, fru Gärde Widemar, herrar Ekström och Jacobsson i Sala.